

LTO Noord Utrecht

Samen doen. Voor ons allemaal.

De provincie Utrecht staat voor veel uitdagingen. Er moeten keuzes worden gemaakt op het gebied van stikstof, water, biodiversiteit, klimaat en veel meer. Boeren en tuinders staan er klaar voor om de uitdagingen aan te gaan. Of het nu gaat om emissiearme vloeren, het plaatsen van droogtestuwen, kruidenrijke akkerranden of zonnepanelen op daken. Voor veel van de uitdagingen hebben boeren en tuinders de oplossingen. Hiervoor hebben ze wel de ruimte nodig. En soms een klein steuntje in de rug. Met dit verkiezingspamflet doen wij een aantal voorstellen en suggesties voor uw verkiezingsprogramma. We reiken de hand om het de komende jaren samen te doen. Dat is goed voor boeren en tuinders. En dat is goed voor ons allemaal.

Ruimte

De schaalvergroting en specialisatie van de sector zet door, tegelijkertijd neemt ook de diversiteit toe. De ruimte in Utrecht is schaars aan het worden. Op het platteland rusten opgaven zoals woningbouw, recreatie en toerisme, infrastructuur, waterbuffering en stikstof. Ook zijn er ambities op het gebied van natuur en bossen. Het is de uitdaging om aan de maatschappelijke wensen tegemoet te komen en daarbij de cruciale positie van de landbouw niet te vergeten. Zorg voor het behoud van landbouwgrond en bouwpercelen zodat de boeren en tuinders toekomstgericht en duurzaam kunnen ondernemen.

Water en Bodem

Langdurige droogte en hevige regenval zullen vaker voorkomen. Dit betekent dat ook Utrecht zich op een klimaatadaptieve manier moet inrichten om water beschikbaar te houden in tijden van droogte en genoeg water te kunnen afvoeren bij hevige regenval. De agrarische sector is in staat om hieraan een essentiële bijdrage te leveren in de vorm van een Groene of Blauwe Dienst. Deze betaalde diensten dragen bij aan de klimaatadaptieve inrichting van de provincie Utrecht. Kennis uit het gebied is een sleutel om tot de best passende oplossingsvormen te komen.

De agrarische sector kan een belangrijke bijdrage leveren bij het verminderen van de bodemdaling en CO₂-emissie. Nieuwe verdienmogelijkheden (waterberging, energiewinning, natuurbeheer, recreatie, educatie, zorgboerderijen) vergen dat overheden actief meedenken en vergunningen mogelijk maken. Voldoende waterbeschikbaarheid is een sleutelvoorwaarde voor een aanpak van de bodemdaling. Met toenemende droogte wordt de kans op verdroging van veengrond vergroot. Zonder voldoende zoetwater zijn bodemdaling-remmende maatregelen niet mogelijk. Door het peil flexibel aan te passen aan het seizoen en de weersomstandigheden kan water worden vastgehouden of afgevoerd om grondgebruik optimaal te benutten. In droge tijden kan een hoger peil worden gehanteerd dan tijdens natte tijden. Zo blijft het voor de agrariërs in het gebied mogelijk om land te betreden en kan bodemdaling effectief worden geremd.

Bereikbaarheid

In combinatie met de registratie- en kentekenplicht van landbouwvoertuigen hebben de wegbeheerders (IPO/VNG) met betrekking tot de openstelling van (provinciale) wegen een 'ja, tenzij-benadering' gekozen. Dus een 'ja', tenzij dat uit oogpunt van verkeersveiligheid niet verantwoord is. Het is van belang dat in Utrecht invulling aan deze afspraak wordt gegeven. Stel waar mogelijk de (provinciale) wegen open voor landbouwverkeer. Een veilige en vlotte afwikkeling van het landbouwverkeer in relatie tot de overige verkeersdeelnemers is van belang.

Stikstof en natuur

De agrarische sector staat onder grote druk door het stikstofbeleid. De sector is bereid om haar bijdrage te leveren aan een verdere reductie van stikstof, maar dan moet er wel perspectief zijn. Dat perspectief ontbreekt momenteel. De aanpassingen die van de sector worden gevraagd kunnen niet zonder goed flankerend beleid van de provincie Utrecht.

Kritische depositiewaarde

De kritische depositiewaarde is een indicator van de maximaal toelaatbare milieudruk per eenheid van oppervlakte of volume die een bepaald habitatype of leefgebied theoretisch kan verdragen. De kritische depositiewaarde hangt als een molensteen om de nek van de sector. Het gaat om de goede staat van instandhouding van de natuur en dat is wat anders dan het halen van de KDW. De KDW is een indicator, maar geen doel op zich. De aanpak van het stikstofvraagstuk zal vorm moeten krijgen via een gebiedsgerichte benadering waarbij draagvlak van de landbouw onmisbaar is.

Energie

Om een agrarisch bedrijf qua energie zelfvoorzienend te maken kan een boerderijwindmolen een goede oplossing zijn. De maatvoering van de molen moet afgestemd kunnen worden op de energievraag van het bedrijf. Een ashoogte tot 35 meter is van belang om tot energieneutraliteit te kunnen komen. De toepassing van zonne-energie zien wij, in verband met de schaarse ruimte, graag ingevuld op de daken van huizen en bedrijfsgebouwen. In veel gebieden is het energienetwerk overbelast. Het is belangrijk dat de provincie en gemeenten, in overleg met de netbeheerder, oplossingen (o.a. cable pooling, tijdelijke piekopslag, waterstof) zoeken om het net op korte en lange termijn te verzwaren.

Verbinding stad en platteland

De verbinding tussen stad en platteland wordt steeds sterker. Steeds meer boeren en tuinders zoeken verbreding van hun activiteiten door naast hun agrarische hoofdtaak educatie, zorg, kinderopvang of recreatie aan te bieden op hun erf. Ook boerderijeducatie is van belang voor de jonge inwoners van Utrechtse steden, om ze kennis te laten maken met de voedselproducenten in hun achtertuin. Daarnaast staat de afzet van producten via korte ketens volop in de aandacht. Boeren en tuinders bieden hiermee belangrijke sociale en maatschappelijke functies en dragen bij aan de leefbaarheid van het platteland in Utrecht.

Faunaschade

Het is van belang dat er een goede balans is tussen economie en ecologie. Tegelijkertijd mogen de gevolgen van het beschermen van soorten niet worden afgewenteld op individuele boeren en tuinders. Faunaschade moet zoveel mogelijk vermeden worden. Voor een aantal diersoorten, met name ganzen, is populatiebeheer noodzakelijk om de schade voor de landbouw naar een acceptabel niveau te krijgen. Daar waar schade niet voorkomen kan worden, moet er volledige vergoeding plaatsvinden van de geleden schade én de inspanningen die grondgebruikers nemen om de schade te beperken. Ditzelfde geldt voor wolven.

LTO Noord Utrecht

Concreet adviseren wij:

Ruimte

- Bied ruimte aan agrarische ontwikkelingen waarbij rekening gehouden wordt met de kwaliteit van het landschap.
- Heb aandacht voor de vrijkomende erven. Een werkbaar 'ruimte voor ruimte'-beleid is gewenst. Wij willen met de provincie meedenken om tot passende oplossingen te komen.
- Stimuleer kavelruil. Dit biedt in integrale gebiedsprocessen de mogelijkheid om meerdere doelen in gezamenlijkheid te bereiken.

Water en Bodem

- Goede bodem- en waterkwaliteit is de basis voor een gezonde bedrijfsvoering. Evenwicht is van belang voor bedrijf én milieu.
- Maak het watersysteem toekomstbestendig. Voldoende water is essentieel voor de agrarische bedrijfsvoering. Ook in Utrecht hebben we te maken met de gevolgen van klimaatverandering, met langere periodes van hitte en droogte in voorjaar en zomer, afgewisseld door hevige buien. Met voldoende water kan onder andere het probleem van verzilting van het gebied worden voorkomen.
- Samen met provincie en waterschap willen wij zoeken naar oplossingen om Utrecht klimaat- en toekomstbestendig te maken. De beste technieken om bodemdaling op korte termijn te remmen moeten worden ingezet. Voor de lange termijn moet de provincie haar verantwoordelijkheid nemen om naar passende oplossingen voor het landelijk gebied te zoeken met als uitgangspunt: voortzetting van de agrarische functie.

Bereikbaarheid

- Investeer in de bereikbaarheid van het landelijk gebied waar een goede en veilige doorstroming van (landbouw-)verkeer van belang is, door o.a. toestemming te geven voor het gebruik van de N-wegen waar dat verantwoord kan plaatsvinden.

Stikstof en natuur

- Zet primair in op stikstofreductie via innovatie, waarbij boeren de ruimte krijgen.
- Behoud landbouwgrond voor de sector zodat we grondgebonden kunnen blijven.

Kritische depositiewaarde

- Laat de kritische depositiewaarde los om zo het stikstofvraagstuk gebiedsgericht en met draagvlak aan te pakken.

Energie

- De maatvoering van een boerderijwindmolen moet worden afgestemd op de energievraag van het bedrijf.
- Pak als provincie meer regie op de netcongestie door de netwerkbeheerders een duidelijk advies te geven over provinciale prioriteiten.
- Houd de zonneladder aan: eerst daken en restgronden vol. Landbouwgrond alleen als een volwaardige combinatie met landbouw mogelijk is (meervoudig ruimtegebruik).

Verbinding stad en platteland

- Investeer in de sociale rol die steeds meer boeren en tuinders vervullen. Maak het mogelijk dat ondernemers verbreding van hun activiteiten kunnen uitvoeren. Neem planologische belemmeringen weg.
- Stimuleer boerderijeducatie. Wijs scholen en (regionale) koepelorganisaties op de mogelijkheden om een bezoek te brengen aan een boerderij. Maak hier budget voor vrij, de kosten zijn gering maar kunnen voor scholen een obstakel zijn.

Faunaschade

- Zorg voor populatiebeheer zodat schade binnen acceptabele grenzen komt.
- Faunaschade hoort volledig vergoed te worden.
- Biodiversiteit is belangrijk voor de agrarische sector en natuur. Waardeer en faciliteer boeren en tuinders die hierin investeren en wees zuinig op de ruimte die hiervoor nodig is.
- Onderhoud sloten, bermen en natuurgebieden jaarlijks goed om overlast van overwaaiende onkruidzaden te voorkomen. Streef een beheervorm na waarbij kruidenrijke sloten, bermen en akkerranden bijdragen aan de plaagbestrijding op de akkers.

**Achter de boer en tuinder.
Voor ons allemaal.**